

تاکی ئازاد و كۆمەلگەي ئازاد

"پىم دەلىن ئەڭەر كۆپلەيەكت بىنى خەوتۇوھەلىمەستىتىنە نەبادا خەون بە ئازادىيەھە بىنى، منىش دەلىم ئەڭەر كۆپلەيەكت بىنى خەوتۇوھە ئاكاي بىتەو باسى ئازادى بۆبکە" تىشقاڭارا

مەھمەدى مېشىر

تاکى ئازاد كۆمەلگەيەكى ئازاد بىناتىدەنىت، كۆمەلگەيەكى ئازادىش تاکى ئازاد بەرھە مدەننەت. ئازادەكان رەوانتر و ھۆشىارانەتر گۈزارە لە ويست و حەزەكانىيان دەكەن و دەشى تاکىكى كارا و داهىنەريان لىيىتەبەرھەم، دەرەنچام دەشى كۆمەلگەش ئەۋپەرى سوود لە داهىتىنى تاکە ئازادەكانى وەرگىرى ھەنگاۋ دواى ھەنگاۋ پىشكەۋى و گەشەبات. پەيوەندى نىوان ھەردوولاي ئەم ھاوكىشەيە ئەۋ كاتە بەرھەمى دەبىت كە ھەر لايەكىيان پابەند بىت بە سۇورى ئازادىيەكانى ئەۋيرت و پېشىلى نەكات. پېشىلىكىدىنى ئازادىيەكانى ھەلایەك لەلایەن ئەۋىتەوھە كارەكانى ئەۋىدىكە و زۆرجاران پلان و پېرۋەتكانى چاكسازى پۇوجەلەدەكت. پاراستنى شىرازەپەيوەندى ھەردوولا لەھىچەوە دروست نابى و بە ئاسانىش سەرھەلەنادات، بەتايىبەتىش ئەڭەر كۆمەلگەكە وەك ئەوهى خۆمان ئاسا تازە ئەزمۇون بى و پېشىنەيەكى ئەوتۇرى لە بوارى ئازادىيەكاندا نەبىت. پرسى ئازادى و رادەربرىن لە ھەر ئەزمۇونتىكى تازەدا لە لايەن دەسەلەتەوە ترسىيەكى گەورە لەپشتە كە سۇور بۇ دابىتكىرىن و پەلھاۋىشتنى ئازادىيەكانى تاک و كۆمەلگە دادەننەت و لە رىگەي ياسا و بە قانۇونكىرىنەوە ھاوبەست لەگەل ئايىپلۇزىيات لايەنى دەسەلەتدار ھەندىكىيان لە چوارچىۋە ئاداب و سىستەمى گىشتى بەرزەفت دەكا و ھىلى سۇورىش بۇ ھەندىكى دىكەيان لە نىيۇ دەقى ياسا و رىئىمایي و رىيساكاندا دەستىنىشاندەكت.

لە كۆمەلگەي ئىيمەدا ھەر ئەۋەن نىيە كە دەسەلەلت پارسەنگى ئازادىيەكانى وەكى پېۋىست پېرلاناگىرى و لەم بوارەدا كەمئەزمۇونە، بەلۇ كەلى لايەن و توپىزى كۆمەلگەش لەلەۋە دەسەلەتەوە ئەم دەرقەتە دەقۇزۇنەوە و ئازادىيەكانى تاک بە مەترسىيەكى گەورە بۇ سەر چارەنۇوسى خۆيان دەزانن و تابكى بەناوى ئاداب و نەرىتى گشتىيەوە رىگەيان لىىدەگەن و پېشىلىيان دەكەن. توپىزگەلىكى پارىزكار و توندرەو خۆى بە سانسۇرېستىكى ئەزەلى دەزانن و لەپۇرە رەوايەتى دەبەخشتىتە كارە دې بە ئازادىيەكانى و ھەرگىز نايەۋى كۆمەلگە لە چوارچىۋە داب و نەرىتە پارىزكارە بىلەدەستەكان دەربچى و ئەو سۇورە بېھزىتنى. ھەميشەش لە لەپى ئاوى ئازادىدا دەخنكى، لەگەل بېستىنى ھەر دەنگىكى ئازاد بەلەقاژەيەتى و لە گەل توپىزەكانى دىكەي كۆمەلگە هەلناكائە و توپىزگەلە بە ئاشكارو بە بەرچاوى دەسەلەتەوە نايىشانىتەوە كە بەزاندىن ئەو سۇورانە بە ھەرپەشەيەكى ترسناك بۇ سەر خۆيى و پاشخانە فيكىيەكانى لە قەلەمەدەدا و لەم نىيۇندەشدا دەسەلەلت بە شىپۇرەكى لە شىپۇرەكان بېھەلۇپېست و خەمسارى دېتە بەرچاو و زۆر جارانىش دەيان لاۋىننەتەوە. لاۋاندىنەوە ئەو توپىزگەلە لە لايەن دەسەلەتەوە كارىك نىيە لە دەرھەوە پېشىلىكىدىنى ناپاراستەو خۆى ئازادىيەكانى توپىز و چىنەكانى دىكەي كۆمەلگە بىت. بەمەش ئازادىيەكان قەبۇل بىكەن نەك بلاۋىنرېنەوە. ئەڭەر ئەوان لە ڦىر پەردهي (ئاداب و نەرىتى گشتىيەوە) سۇور بۇ ئازادىيەكان دابنىن دەبى ئۇمۇش بىزانن كە ئاداب و نەرىتى ئازادىخوازانەش رىگەيان پېنادا سۇورى ئازادىيەكانى زۆرىنەي كۆمەلگە بېھزىن.

كۆمەلگەي ئازاد پىتر لە تىمىكى سەقۇنیا دەچىت، كە پېۋىستە ئەندامە ئازادەكانى بە عىشقەوە و يېرى

تایبەتمەندى و پىپۇرى جىاوازىيىان لەخزمەتى سەركەوتنى كارى تىمەكەدا كارىكەن، بەلام زۆرجاران دەرەنجامى ھەلۋىستى چەوتى ئەندامىكى تىمەكە يان كورتىيىنى مايسىرۇ ئاوازى سەقۇنىاكە ناحەز و ناشرين دەبىن ، دەرەنجام رەنجلە كەنلى دېكەنلىكەش بەبا دەچى و كورد گوتهنى ((رېسەكە دەبىتەوه خورى))!!
